

Przygotowanie do badań

Przygotowanie do badań laboratoryjnych krwi.....	2
Przygotowanie do badań laboratoryjnych kału.....	3
Przygotowanie do badań laboratoryjnych moczu	4
Przygotowanie do pobrania nasienia do badania mikrobiologicznego	5
Przygotowanie do pobrania wymazów	6

Przygotowanie do badań laboratoryjnych krwi

Właściwe przygotowanie pacjenta jest istotnym czynnikiem wpływającym na wyniki badań laboratoryjnych krwi.

Standardowo na badanie krwi należy zgłaszać się:

- w godzinach porannych,
- na czczo (co najmniej 8 godzin od spożycia ostatniego posiłku), można pić czystą wodę,
- po wypoczynku nocnym,
- przy zachowaniu dotychczasowej diety, ale w dniu poprzedzającym badanie niewskazane jest spożywanie obfitych i tłustych potraw oraz spożywanie alkoholu,
- nie po forsownym wysiłku fizycznym,
- leki stałe należy przyjąć jak zawsze, chyba że lekarz wskazał inaczej.

Przygotowanie pod kątem specyficznych badań:

1. **Test obciążenia glukozą (tzw. krzywa cukrowa)** – standardowe przygotowanie opisane powyżej oraz dodatkowo nie należy przed badaniem przyjmować leków, które mogą podnosić stężenie glukozy we krwi (m.in. sterydy, leki moczopędne, leki zmniejszające częstotliwość akcji serca, hormony tarczycy). Personel przed badaniem dokonuje pomiaru poziomu glukozy na czczo glukometrem i może odmówić dalszego wykonywania badania, jeśli uzyskany wynik okaże się za wysoki. Po spożyciu roztworu glukozy mogą wystąpić mdłości, potliwość, zawroty głowy. Przez cały okres wykonywania badania należy siedzieć, nie można jeść, palić papierosów ani przyjmować żadnych leków.
2. **Badania układu krzepnięcia (INR, APTT, fibrynogen, d-dimery)** – standardowe przygotowanie opisane powyżej oraz dodatkowo w dniu poprzedzającym badanie nie należy spożywać alkoholu, kofeiny, kakao, pomidorów, kiwi, czosnku, cebuli, kminku, imbiru oraz kurkumy, jak również nie należy przyjmować paracetamolu oraz niesteroidowych leków przeciwzapalnych (np. ibuprofen).
3. **Kortyzol, ACTH, parathormon** – ze względu na rytm dobowy wydzielania, krew do badania należy pobrać między godziną 8:00 a 9:00.

Przygotowanie do badań laboratoryjnych kału

Badanie ogólne kału

W dniu badania:

Za pomocą łopatki znajdującej się w plastikowym pojemniku do kału (do nabycia w aptece) należy pobrać z kilku miejsc stolca porcję kału w ilości ok. 1/2 pojemnika. Kał nie powinien kontaktować się z wodą, moczem lub detergentami.

Pobraną próbkę należy dostarczyć do laboratorium. Dopuszczone jest przechowywanie próbki w temperaturze chłodziarki (2-8 st. C).

Przygotowanie do badań laboratoryjnych moczu

Badanie bakteriologiczne moczu

Przed badaniem:

- należy zaopatrzyć się w suchy, jałowy pojemnik na mocz (można go nabyć w aptece);
- należy umyć dłonie oraz okolice intymne ciepłą wodą, bez używania środków myjących lub dezynfekujących;
- materiał można pobrać przed włączeniem antybiotykoterapii.

W dniu badania:

- mocz należy pobrać z tzw. środkowego strumienia;
- dla uniknięcia zanieczyszczenia bakteriami, należy nie dotykać brzegów pojemnika narzędziami płciowymi lub dłońmi;
- po oddaniu próbki, należy natychmiast zamknąć pojemnik.

Po badaniu:

Mocz do chwili transportu przechowywać w temperaturze chłodziarki (2-8 °C), maksymalnie do 4 godzin.

Badanie ogólne moczu

Przed badaniem:

Przed pobraniem materiału do badań zaleca się:

- stosowanie umiarkowanej diety i przyjmowanie normalnej ilości płynów;
- unikanie nadmiernego wysiłku fizycznego;
- powstrzymanie się od aktywności seksualnej przez dobę poprzedzającą badanie;
- dokładne umycie okolic intymnych ciepłą wodą, bez środków myjących i dezynfekujących;
- u kobiet, unikanie badania w okresie od 2 dni poprzedzających menstruację.

W dniu badania:

Mocz do analizy pobiera się do nowego, czystego pojemnika jednorazowego (do nabycia w aptece). Należy oddać materiał ze środkowego strumienia, bezpośrednio po spoczynku nocnym.

Przygotowanie do pobrania nasienia do badania mikrobiologicznego

Badanie należy wykonać przed włączeniem antybiotykoterapii i w jak najkrótszym czasie od wystąpienia objawów klinicznych. W celu przygotowania się do pobrania materiału należy umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć jednorazowym ręcznikiem. Nasienie należy pobrać do jałowego pojemnika nie dotykając wnętrza pojemnika dłońmi lub narządem rozrodczym.

Nasienie nie może być pozyskane z prezerwatywy.

Należy zachować wstrzemięźliwość seksualną na 3 – 5 dni przed badaniem.

Materiał należy dostarczyć do pracowni w czasie do 2 godzin od czasu pobrania.

Przygotowanie do pobrania wymazów

Wymaz z błon śluzowych/uszu/nosa/gardła

Przed badaniem:

- materiał można pobrać przed włączeniem antybiotykoterapii lub co najmniej 5 dni po zakończeniu antybiotykoterapii;
- w przypadku wymazu z gardła, nie stosować płynu do płukania ust w dniu badania;
- nie stosować innych środków o działaniu przeciwbakteryjnym lub przeciwgrzybicznym.

W dniu badania:

- należy być na czczo, można przepłukać jamę ustną przegotowaną wodą;
- należy unikać mycia zębów w dniu pobrania.

Wymaz z cewki moczowej

W ciągu 2 dni poprzedzających badanie zaleca się zachowanie wstrzemięźliwości seksualnej. Należy ograniczyć wszelkie zabiegi pielęgnacyjne, stosowanie maści, kremów i żeli. Kobiety nie powinny stosować globulek dopochwowych ani wykonywać irygacji (inaczej przepłukiwania) pochwy.

W dniu badania należy umyć narządy intymne nie używając mydła i płynów do higieny intymnej. Nie należy oddawać moczu na trzy godziny przed zaplanowanym pobraniem wymazu.

Stosowanie się do powyższych zaleceń jest kluczowe dla poprawności badania. Środki higieniczne, leki lub inne preparaty mogą zniszczyć florę bakteryjną, a tym samym spowodować zafałszowanie wyniku.

UWAGA: U kobiet w trakcie miesiączki nie pobiera się wymazu z cewki moczowej.

Wymaz ze zmian skórnych

Najlepiej zgłosić się do badania w przypadku świeżych zmian skórnych. Na 4 godziny przed badaniem nie stosować maści przeciwbakteryjnych lub przeciwgrzybiczych, kropli dezynfekujących lub innych chemioterapeutyków. Należy również unikać mycia skóry w podrażnionym miejscu i nakładania makijażu.

Badania nie wykonuje się podczas antybiotykoterapii.

Materiał do badania pobiera personel punktu pobrań.